

Noord-Korea is in veel opzichten vreemder dan een schrijver kan bedenken. Het is een marxistische erfelijke monarchie waarvan het volk afgesloten leeft van de buitenwereld. De Noord-Koreanen krijgen te horen dat ze in een land van overvloed en vrijheid wonen, maar toch worden er kinderen naar de goelag gestuurd als hun ouders misdadige ideeën hebben, en gebruikt het regime uithongering als middel tot politieke controle. Deze staat heeft zich in de loop der jaren gedragen op een manier die voor buitenstaanders misschien erg moeilijk te geloven is, laat staan te begrijpen, vandaar dat lezers geïnteresseerd kunnen zijn in de vraag welke onderdelen van de roman op werkelijkheid berusten.

Voor die lezers is er aan het eind van dit boek een toelichting van de schrijver opgenomen. Omdat hierin elementen van de plot aan de orde komen, wordt geadviseerd deze toelichting pas na het beëindigen van de roman te lezen.

Tevens staat achter in dit boek een beknopte woordenlijst met de vertaling van een aantal in de tekst gebruikte Koreaanse woorden.

Ten slotte zij de lezer erop attent gemaakt dat dit verhaal speelt in het Noord-Korea van rond 2010 en dat de huidige politiek leider, Kim Jong-un, nog geen rol van betekenis speelde. De macht was destijds in handen van zijn vader, Kim Jong-il, 'de Geliefde Leider', die weer de zoon was van Kim Il-sung, 'de Grote Leider'.

Proloog

Baengnyeong

Zuid-Korea

Juni 1998

De zee was kalm op de dag dat Soo-min verdween.

Ze keek hoe de jongen een vuurtje bouwde met drijfhout. De vloed kwam vervaarlijk opzetten en voerde torenhoge wolken met zich mee, die de roze kleur van as kregen. Ze had de hele dag geen enkele boot gezien en het strand was verlaten. Het tweetal had de wereld voor zichzelf.

Ze richtte haar camera en wachtte tot hij opkeek. ‘Jae-hoon...?’ Later zou er op de foto die ze maakte een negentienjarige jongen blijken te staan met sterke armen en benen en een verlegen glimlach. Hij was donker voor een Koreaan en had een dun laagje zout op zijn schouders, als een parelvisser. Ze gaf de camera aan hem en hij nam een foto van haar. ‘Ik was nog niet klaar,’ zei ze lachend. Op die foto zou ze haar lange haren van haar voorhoofd vegen. Ze hield haar ogen dicht en haar gezicht stond intens tevreden.

Het vuur laaide nu op, hout kreunde en barstte. Jae-hoon zette een geblutste pan op drie stenen boven de vlammen en goot er sesamolie in. Toen ging hij naast haar liggen, in het zachte, warme zand vlak boven de vloedlijn; hij leunde op zijn elleboog en keek naar haar. Zijn oog viel op haar kettinkje, dat later zoveel verdriet en herinneringen zou oproepen. Het was een dun zilveren kettinkje met een zilveren hangertje in de vorm van een tijger, het dier dat Korea symboliseert. Hij raakte het aan met zijn vingertop. Soo-min

drukte zijn hand tegen haar borst en ze begonnen te kussen, met hun voorhoofden tegen elkaar en strelende tongen en lippen. Hij rook naar de oceaan, kauwgum met muntsmaak, inktvis en Marlboro's. Zijn sprietige baardje schraapte over haar kin. Al die details, alles, vertelde ze aan haar zus in de luchtpostbrief die ze zonder het te beseffen in haar hoofd al aan het schrijven was.

De sesamolie begon te sputteren in de pan. Jae-hoon bakte een inktvis, die ze opaten met chilipasta en rijstballen, terwijl ze keken hoe de zon naar de horizon daalde. De wolken waren veranderd in vuur en rook, de zee was een vlakke van paars glas. Toen ze klaar waren met eten haalde hij zijn gitaar voor de dag en begon met zijn zachte, heldere stem 'Rocky Island' te zingen, kijkend naar haar met het licht van het vuur in zijn ogen. Het liedje vond het ritme van de branding en ze voelde de zalige zekerheid dat ze die situatie haar hele leven zou onthouden.

Midden in een toon hield hij op met zingen.

Hij keek naar de zee, zijn lichaam zo gespannen als dat van een kat. Toen gooide hij de gitaar opzij en sprong op.

Soo-min volgde de richting van zijn blik. In het licht van het vuur leek het strand een maanlandschap vol kraters. Ze zag niets. Alleen de golven die neersmakten en als dofwit schuim plat uitwaaierden over het zand.

En toen zag ze het.

In een smalle strook voorbij de branding, een meter of honderd uit de kust, begon de zee te kolken en te koken; het water werd omgewoeld tot bleek sop. Er schoot een fontein omhoog, net zichtbaar in het tanende licht. Toen spoot er een enorme dampstraal sissend de lucht in, als de adem uit het blaasgat van een walvis.

Ze stond op en greep zijn hand.

Het ziedende zeewater begon voor hun ogen uiteen te gaan; er kwam iets zwarts, glanzends omhoog.

Soo-min voelde onrust in haar ingewanden. Ze was niet bijgelovig, maar voelde diep vanbinnen dat er iets kwaadaardigs stond te gebeuren. Elk instinct, elke vezel van haar lichaam zei haar dat ze weg moest rennen.

Plots werden ze verblind door een licht. Vanuit zee kwam er een

straal met een oranje halo, te fel om tegenin te kijken, en richtte zich op hen.

Soo-min draaide zich om en trok Jae-hoon met zich mee. Ze lieten hun spullen liggen en holden struikelend door het mulle, diepe zand. Maar al na een paar stappen bleven ze stokstijf staan omdat ze iets anders zagen.

Er kwamen gestalten met zwarte maskers op tevoorschijn uit de donkere duinen en renden op hen toe met touwen in hun handen.

Datum: 22 juni 1998, zaak ref: 734988/220598

PER FAX VERZONDEN

RAPPORT van de Gemeentepolitie van Incheon op verzoek van de Nationale Politie, Seodaemun-gu, Seoul

In opdracht verricht onderzoek naar de vraag of de twee vermiste personen die op 17 juni om 14.30 uur voor het laatst zijn gezien, vóór hun verdwijning het eiland Baengnyeong hadden verlaten. Met alle respect opgesteld door inspecteur Ko Eun-tek:

1. Naar aanleiding van videobeelden die ter beschikking werden gesteld door de beveiliging van de Terminal van Baengnyeong kan met een hoge mate van zekerheid worden vastgesteld dat niemand die op de vermiste personen lijkt aan boord van de veerpont is gegaan tijdens een van de afvaarten binnen de betreffende tijd. Conclusie: de vermiste personen hebben het eiland niet met de veerpont verlaten.
2. De kustwacht heeft geen andere vaarbewegingen in het gebied gemeld in de periode nadat de vermiste personen voor het laatst zijn gezien. Omdat het eiland dicht bij Noord-Korea ligt is er zeer beperkt scheepvaartverkeer. Conclusie: de vermiste personen hebben het eiland niet met een andere boot verlaten.
3. Een eilandbewoner ontdekte gisteren bij de resten van een kampvuur op Condol Beach ook een gitaar, schoeisel, kledingstukken, een camera en portefeuilles met contant geld, retour-

tickets voor de veerpont, paspoorten en bibliotheekpasjes die eigendom zijn van de vermiste personen. De twee ID's komen overeen met de persoonsgegevens die werden verstrekt door Sangmyung University. Ze zijn eigendom van:

Jae-hoon Park, man, 19, woonachtig in de Doksanwijk te Seoul, wiens moeder op Baengnyeong woont.

Soo-min Williams, vrouw, 18, Amerikaans staatsburgeres, die in maart in het land aankwam om zich als student in te schrijven.

4. Heden om 07.00 uur heeft de kustwacht een zoekactie per zeehelikopter in gang gezet tot vijf zeemijl buiten de kust. Er is geen spoor van de vermiste personen gevonden. Conclusie: beide personen zijn tijdens het zwemmen helaas verdronken. De zee was kalm, maar volgens de kustwacht stonden er bijzonder sterke stromingen. De lichamen kunnen inmiddels een aanzienlijke afstand hebben afgelegd.

Met uw toestemming zullen wij nu het zoeken per helikopter opschorten en wij raden u nederig aan om de families van de vermiste personen te informeren.

Deel een

*Het zaad van leden van groeperingen en klassenvijanden,
wie zij ook zijn, moet over drie generaties
worden geëlimineerd.*

Kim Il-sung, 1970
Jaar 58 van het Juche-tijdperk

1

Georgetown Washington DC Eerste week van oktober 2010

Jenna schrok wakker omdat ze onwillekeurig moest schreeuwen.

Ze ademde diep, met wijd open ogen, het beeld was vertekend door de lens van de nachtmerrie. In de verwarde seconden tussen dromen en waken kon ze haar lichaam nooit bewegen. Langzaam kregen de vage proporties van de kamer vorm. Er siste zachtjes stoom in de radiatoren en ver weg sloeg de klokkentoren. Ze zuchtte en deed haar ogen weer dicht. Haar hand lag op haar hals. Daar hing het dunne zilveren kettinkje met het kleine zilveren tiggertje. Het was er altijd. Ze wierp het dekbed van zich af en voelde hoe de kille lucht als een linnen sluier neerdaalde op haar transpirerende lichaam.

Naast haar op bed ontstond geruisloos een kuil. Ambergroene ogen spiegelden in het flauwe licht. Cat was opgedoken uit het niets, uit een andere dimensie, alsof hij door de kerkklok was opgeroepen. ‘Hé,’ zei ze, en ze aaide het dier over zijn kop.

De tijd op de wekkerradio versprong.

‘...nister van Buitenlandse zaken heeft de lancering veroordeeld als “een zeer provocerende actie, die de veiligheid van de regio in gevaar brengt...”’

De keukentegels voelden ijskoud onder haar blote voeten. Ze schonk melk op een schoteltje voor Cat, warmde in de magnetron de koude koffie op die ze in de pot vond, en nipte ervan terwijl ze

zich pantserde tegen de achterstand in voicemail op haar telefoon. Dr. Levy had gebeld om haar afspraak om negen uur te bevestigen. De redacteur van *East Asia Quarterly* wilde haar spreken over de publicatie van haar artikel en vroeg of ze het dreigende nieuws van die ochtend had gehoord. De oudere berichten waren in het Koreaans en waren allemaal van haar moeder. Ze sloeg ze over tot het oorspronkelijke bericht, een uitnodiging om zondag tussen de middag te komen eten in Annandale; haar moeder klonk afgemeten en gekwetst; Jenna ervoer haar schuldgevoel als een zure oprisping.

Met haar koffie in haar hand keek ze naar haar mistroostige tuintje, maar zag alleen de weerspiegeling van het helverlichte keukeninterieur in het raam. Ze moest zich dwingen te accepteren dat de dertigjarige vrouw met holle ogen en ondergewicht die naar haar terugkeek zichzelf was.

Ze vond haar gym schoenen en joggingbroek in een berg onder de pianokruk, bond haar haar samen en liep naar buiten, de kou van O Street in, en weerstond de blik van de postbode, die niet glimlachte. *Dat klopt, vriend, ik ben zwart en woon in deze buurt.* Ze begon door de halftinten onder de bomen naar het jaagpad te hollen. Georgetown voelde die ochtend slaperig en hol. Een kille noordooster woei bladeren door een hemel als gepolijst metaal. Pompoenen gluurden uit ramen en vanaf drempels. Ze sprintte al voordat ze opgewarmd was, de zeewind vanaf het kanaal woei de kwade droom uit haar haren.

De man glimlachte vermoeid. 'Als je niet met me wilt praten, komen we nergens.' Onder de overredende stem voelde Jenna de harde kern van zijn verveling. Hij was bezweken voor de verleiding een poppetje te tekenen op het notitieblok dat op zijn knie lag. Ze concentreerde zich op een deegkruiemel in zijn baard, net rechts van zijn mond. 'Het is dezelfde nachtmerrie, zei je?'

Ze ademde langzaam uit. 'Er zijn altijd wel variaties, maar het is in principe dezelfde. We hebben er al vaak over gesproken.' Zonder erbij na te denken, raakte ze haar kettinkje aan op haar keel.

'Als we niet tot de kern ervan doordringen, blijft hij terugkomen.'

Haar hoofd zakte weer neer op de bank. Ze zocht aan het plafond naar woorden, maar vond ze niet.

Hij wreef over zijn neusbrug onder zijn bril en keek haar aan met een soort ergernis en opluchting, alsof hij de rand van de kaart had bereikt en de reis met een zuiver geweten kon opgeven. Hij sloeg zijn notitieblok dicht.

‘Ik vraag me af of je niet beter naar een rouwconsulent kunt gaan. Misschien is dat hier het probleem? Je ervaart nog steeds je verlies. Het is twaalf jaar geleden, ik weet het, maar bij sommigen van ons geneest de tijd langzamer.’

‘Nee, dank u.’

‘Wat doen we dan hier vandaag?’

‘Mijn prazosine is op.’

‘Daar hebben we het over gehad,’ zei hij overdreven geduldig. ‘Prazosine neemt niet het oorspronkelijke trauma onder handen dat de oorzaak is van...’

Ze stond op en pakte haar jasje. Ze had haar witte blouse aan en een strakke zwarte broek, haar werkkleding. Haar glanzende zwarte haar droeg ze in een losse knot. ‘Het spijt me, dr. Levy, ik moet over een paar minuten college geven.’

Hij zuchtte en greep naar de blocnote op zijn bureau. ‘Al mijn patiënten noemen me Don, Jenna,’ zei hij al schrijvend. ‘Dat heb ik je toch verteld?’

Het beeld kwam tevoorschijn als door een raam in de ruimte. China bestond uit een miljoen lichtpuntjes, met de nieuwe steden als brutale zwermen halogeen en neon. Ontelbare steden en dorpen glansden als diamanten in antraciet. Rechtsonder op het projectorscherm stuurden de scheepswerven en containerhavens van Nagasaki en Yokohama geelbruin natriumlicht het donker in. Tussen de Japanse Zee en de Gele Zee was Zuid-Korea omzoomd met opgloeiende kustslagaders; de enorme hoofdstad Seoul was een schitterende chrysant. Maar het midden van het beeld was een duistere strook. Geen oceaan, maar een land, een bergachtig land van duisternis en schaduw; alleen de hoofdstad gaf een flauwe gloed af, een sintel in de as.

De studenten zaten in halve cirkels rond de lessenaar en keken zwijgend naar het satellietbeeld.

‘Zoals jullie vanmorgen allemaal hebben gehoord,’ zei Jenna, ‘hebben de Noord-Koreanen gisteren weer een Unha-3-raket gelanceerd. Als het om vreedzame technologie gaat, zoals ze beweren, en de *kwangmyongsong*-satelliet in een baan rond de aarde vliegt om oogsten in de gaten te houden, dan is dit het beeld dat ze ’s nachts van hun land hebben...’

‘Kwangmyongsong, zoals in... “heldere ster”, zoiets?’

Jenna knipte de lamp op de lessenaar aan. Een Koreaans-Amerikaans meisje had de vraag gesteld. ‘Heldere ster’ klonk duidelijk iroonisch. In de melkweg van lichtjes op het scherm was Noord-Korea een zwart gat.

‘Ja, of schitterende ster of leid-ster,’ zei Jenna. ‘De naam bevat veel symboliek voor Noord-Korea. Weet iemand waarom?’

‘De cultus van de Kims,’ zei een jongen met een Red Sox-pet op, ook een Koreaanse overloper, die door Jenna was aanbevolen voor een studiebeurs.

Ze draaide zich naar het scherm en liet snel de beelden langsvliegen van de verkeersvrije doorgaande wegen van Pyongyang, van triomfbogen en massaspelen, voordat ze de foto vond die ze zocht. Er ging een golf van hilariteit door het lokaal, maar de studenten waren duidelijk gefascineerd door het beeld. Op de foto stonden rijen burgers in saaie kleren, die bogen voor een portret ten voeten uit van een welgedane, glimlachende man in een strakzittend, beige casual jasje met bijpassende broek. Rond het portret stonden rode begonia’s en eronder was in rood Koreaans schrift een slogan geschilderd: KIM JONG-IL IS DE LEID-STER VAN DE 21E EEUW!

‘In de officiële staatsmythologie,’ zei Jenna, ‘werd de Geliefde Leider in 1942 geboren op een geheime guerrillabasis binnen het door Japan bezette Korea. Zijn geboorte werd voorspeld door het verschijnen van een heldere, nieuwe ster in de lucht boven de top van de Paektu. Hij wordt soms zelf “Leid-ster” genoemd, kwangmyongsong.’

Achter in de collegezaal vroeg iemand: ‘Was zijn moeder maagd?’ De studenten gniffelden.

Op dat moment knipperden de plafondlampen aan en kwam de faculteitsvoorzitter binnen, professor Ranyon, Jenna’s baas. Ranyon

was in de vijftig, maar door zijn gebogen schouders, vlinderdas en corduroy jasje zag hij er eerder uit als zeventig, en door zijn uitgedroogde, dunne stem dichter bij de tachtig.

‘Heb ik een grap gemist?’ vroeg hij, over zijn leesbril heen kijkend naar de studenten. Hij boog zich voorover naar Jenna’s oor en zei: ‘Vervelend u te storen, dr. Williams. Zou u alstublieft mee willen gaan?’

‘Nu?’

Buiten in de gang zei hij: ‘Ik werd zojuist van hogerhand gebeld. We hebben een bezoeker van... een *ondoorzichtig* overheidsorgaan.’ Hij glimlachte verward. ‘Hij wil ú ontmoeten. Weet u hier iets van?’

‘Nee, meneer.’

De Riggs-bibliotheek was een gewelfde, gotische kamer waarin de antiquarische boeken stonden. De enige bezoeker was een man in een donkergrijs pak. Hij stond met zijn profiel naar hen toe, hield een koffiekopje vast en keek naar een geïmproviseerd partijtje voetbal dat op het grasveld werd gespeeld.

Professor Runyon schraapte zijn keel en de man draaide zich naar hen toe. Zonder te wachten totdat hij werd voorgesteld deed hij een stap naar voren en schudde Jenna warm de hand. ‘Charles Fisk,’ zei hij, ‘van het Institute of Strategic Studies.’ Hij was lang, krachtig gebouwd en begin zestig. Zijn neus was lichtjes bolvormig en gespleten aan de punt, zijn haar zilver en golvend als bouclé tapijt.

‘Dr. Williams is *assistent*-professor aan onze School of Foreign Service,’ zei Runyon, nog steeds met een spoortje van verbijstering. ‘We hebben oudere personeelsleden beschikbaar, die misschien meer...’

‘Dank u wel, meneer, alles is goed zo,’ zei de man en gaf hem het koffiekopje.

Runyon stond er even naar te kijken; daarna boog hij zijn hoofd alsof hij een complimentje had gekregen en schuifelde achteruit, als een hoveling van een mandarijn, naar de deur.

Toen de deur weer dicht was en ze alleen waren, dacht Jenna direct dat ze in de problemen zat. De man observeerde haar vreemd aandachtig. Hij was formeel vriendelijk, had iets van een cavalierist en

kneep haar botten bijna fijn toen hij haar een hand gaf: alles wees in de richting van 'een militair'.

Hij zei: 'Mijn excuses omdat ik u uit uw college heb gehaald.' De stem was laag en melodieus. 'Mag ik u Jenna noemen?'

'Mag ik vragen waar dit over gaat?'

Hij glimlachte en fronste tegelijk. 'Kent u mijn naam niet? Heeft uw vader me nooit genoemd?'

Ze bleef neutraal kijken, beheerst, maar voelde zich licht veront-rust, zoals altijd als iemand blijkt gaf van enige bekendheid met haar familie, hoe miniem ook.

'Nee. Ik kan me niet herinneren dat mijn vader ooit over ene Charles Fisk heeft gesproken.'

'Ik heb met hem gediend bij Signals Intelligence. Achtste Ameri-kaanse leger in Seoul. Dat is, o, inmiddels vele jaren geleden, voor-dat u werd geboren. Hij was de hoogst geplaatste Afro-Amerikaan in het garnizoen. Wist u dat?'

Ze zei niets, bleef hem strak aankijken. Er roerde zich een herinne-ring in haar achterhoofd. Aan haar oom Cedric, haar vaders broer, die aarde op de kist gooide toen men die liet zakken; aan haar armen die stevig haar huilende moeder vasthielden; aan de lucht die geur-de naar vochtige bladeren; en aan een rij mannen op respectvolle af-stand op de achtergrond, naast de begrafenisstoet, mannen in lange legerjassen, die in de regen hun hoofd ontblootten toen er op een bugel werd gespeeld, en die later hun pet terugzetten met de klep ver omlaag getrokken. Haar intuïtie wist zeker dat deze man een van hen was geweest.

Er sloeg een klok in de toren. Ze wierp een blik op haar horloge.

'U hebt tot drie uur verder geen lessen,' zei hij. 'Ik heb uw superi-eur gevraagd uw rooster te veranderen.'

'U hebt wat?'

'Ik heb hem gezegd dat ik uw advies nodig had over een kwestie van nationale veiligheid.'

Jenna was te verrast om zich in te houden. 'Bullshit.'

Hij keek haar welwillend aan, een wijze oudoom met een eigen-zinnig nichtje. 'Ik zal het onder het eten uitleggen.'

Jenna liep achter Fisks brede rug aan toen ze door de maître d'hôtel naar een tafeltje werden geleid. Het restaurant, aan 36th Street, bevond zich in een herenhuis van rond 1800, dat was gedecoreerd met ruitelij-antiquiteiten en porseleinen borden uit Limoges. Boven de lambrisering hingen portretten van de Founding Fathers, die uitkeken over een eetzaal vol geroezemoes van gesprekken tussen mannen. Prompt voelde ze zich niet op haar plaats en geïrriteerd. Deze man die beweerde haar vader te hebben gekend, deze volslagen vreemdeling die haar dag had gekaapt, had haar protesten weggevoerd met het gemak van iemand die stevast zijn zin kreeg.

‘De Maine-kreeft is erg goed,’ zei hij, terwijl hij zijn servet open-sloeg en naar haar glimlachte alsof het haar verjaardagskostje was.

‘Ik heb echt geen honger...’

‘Laten we beginnen met een dozijn oesters.’

De ober werd ondervraagd over de voors en tegens van bepaalde sauzen, een fles Saint-Émilion werd besteld en voorgeproefd, glazen ingeschonken, en haar bezwaren nogmaals met een glimlach afgewimpeld. Het was een demonstratief vertoon van goede manieren en ze vroeg zich af in hoeverre die show speciaal voor haar werd opgevoerd. Nadat ze een voorzichtig slokje wijn had genomen en had berust in de zinloosheid van verzet tegen zo'n overweldigende hartelijkheid, voelde Jenna dat haar irritatie geleidelijk plaatsmaakte voor nieuwsgierigheid.

Ze zei: ‘Mijn vader heeft nooit over zijn vrienden of collega's uit het leger gesproken. Ik had altijd aangenomen...’

‘Hij was een gesloten man, zoals u weet.’

Even dacht ze dat dit een zorgvuldig voorbereide truc was om vertrouwelijkheid te kweken.

‘Hoe goed hebt u hem gekend?’

‘Goed genoeg om getuige te zijn geweest op zijn bruiloft.’

Dat was een verrassing. Ze zag onmiddellijk de armoedige stenen lutherse kerk in Seoul voor zich waar haar ouders waren getrouwd. Ze had altijd gedacht dat ze alleen waren geweest met een dominee. De familie van haar moeder was weggebleven en had geweigerd haar een tweede, Koreaanse bruiloft te gunnen, zoals de gewoonte was, en had haar zelfs jaren nadien gemedan.

‘Toen hij met uw moeder naar Virginia ging, heb ik contact met hem gehouden. Later diende ik opnieuw met hem in Fort Belvoir...’

Hij begon herinneringen op te halen, vertelde legenden en anekdotes over haar vader uit een tijd voor haar geboorte of toen ze heel jong was. Sommige kende ze; andere had ze nog nooit gehoord, maar het werd steeds duidelijker dat deze man een heleboel wist. Hij was zelfs op de hoogte van de recentere geschiedenis, toen het slechter ging met haar familie – haar vader die dronk en werd ontslagen uit het leger, haar moeder die voorzichtig voor zichzelf begon als huwelijksconsulente om de eindjes aan elkaar te knopen – en dat alles vertelde hij op gemoedelijke toon, als een oude vriend die de familiegeschiedenis ophaalde; af en toe wierp hij een blik op haar terwijl hij een oester in wijnazijn en citroensap doopte en dan in zijn keel wipte. Maar ineens begon de paniek te groeien toen ze begreep waar hij heen wilde. Hij kwam dichterbij en maakte achtere-loos trage, steeds kleinere cirkels rond het onderwerp waarover ze niet wilde spreken, de afgrond waar ze niet in wilde kijken.

Hij merkte dat ze zich ongelukkig voelde en zweeg, met zijn vork omhoog. Toen zuchtte hij, leunde achterover in zijn stoel en glimlachte haar verslagen toe, alsof hij haar wilde laten zien dat hij alle schijn liet varen. Met zachte stem zei hij: ‘U bent bang dat ik over uw zus begin.’

De woorden vielen als stenen uit zijn mond. Jenna zat nu heel stil. Het geroezemoes en getik van zilver op porselein verdween naar de achtergrond. Ze hoorde zichzelf ademen.

De volgende gang werd geserveerd, maar Jenna bleef de man strak aankijken.

‘Weet u,’ zei hij zacht, ‘ik denk soms dat de dingen die echt de moeite waard zijn om over te praten de dingen zijn die mensen absoluut weigeren te bespreken.’

Ze probeerde haar stem stabiel te houden toen ze vroeg: ‘Wie bent u?’

Zijn gezichtsuitdrukking veranderde lichtjes, werd koeler, ernstiger. ‘Ik ben geheim agent, en heb uw vader goed gekend. Ik houd al heel lang beroepshalve een oogje op u. U hoeft niet zo verbaasd te kijken.’ Hij brak een stuk brood af, smeerde er boter op en keek haar

aan. Zijn ogen hadden de kleur van puimsteen; zijn openhartige blik maakte haar nerveus. ‘U hebt de afscheidsrede voor uw jaar gehouden en had als student torenhoge cijfers. U hebt een beurs gekregen en bezit het hoogste IQ van de staat Virginia. Uw proefschrift was zo bijzonder dat het u een snelle academische carrière garandeerde. “De evolutie van de Arbeiderspartij als machtsinstrument van de Kim-dynastie, van 1948 tot heden”. Ja, ik heb het gelezen. U bent opgegroeid in twee culturen, met twee talen. U bent vorig jaar drie maanden in de Chinese provincie Jilin geweest om het Noord-Koreaans dialect beter te leren kennen. U bent gezond en atletisch. U was finaliste in de jeugdcompetitie van taekwondo. U doet aan hardlopen. U bent eenzellig; u kunt geheimen bewaren. U bent uiterst onafhankelijk. Een dergelijke serie vaardigheden en kwaliteiten konden wij niet onopgemerkt aan ons voorbij laten gaan.’

‘Wie zijn die “wij”?’

“‘Wij’ zijn de Dienst, Jenna. De CIA.’

Jenna kreunde zacht. Ze had het gevoel beetgenomen te zijn en voelde zich dom omdat ze het niet had zien aankomen. Toen volgde er een driftimpuls bij het besef dat de herinnering aan haar vader als lokaas was gebruikt.

‘Meneer...’ Ze legde haar bestek neer naast het nauwelijks aangeraakte hoofdgerecht. ‘U verspilt uw tijd, en de mijne.’ Ze raakte de telefoon in haar zak aan en vroeg zich af of het te laat was om de veranderingen die deze man in haar lesrooster had aangebracht teniet te doen. ‘Ik moet terug naar mijn werk.’

‘Rustig maar,’ zei hij joviaal. ‘We praten alleen maar.’

Ze sloeg het hengsel van haar handtas over haar schouder en maakte aanstalten om op te staan. ‘Dank voor de maaltijd.’

Zijn lage basstem drong makkelijk door de restaurantgeluiden heen, ook al sprak hij zachtjes. ‘Gisteren om zes uur Koreaanse tijd werd de kwangmyongsong-raket afgevuurd vanaf de satellietlanceerbasis Tonghae in het noordoosten van Noord-Korea, in strijd met verschillende resoluties van de Veiligheidsraad van de VN. Er was geen satelliet aan boord. De technologie was volstrekt vijandig.’ Jenna verstijfde. ‘We hebben de lancering gevolgd. De derde trap van de raket kwam in de Filipijnse Zee terecht, waar hij werd opge-

pikt door de Amerikaanse zevende vloot voordat de Noord-Koreanen hem konden bergen. Ze testten het hitteschild voor een thermocentrale langeafstandsrukt, die ze binnenkort op onze westkust zullen richten. Uw eten wordt koud.' Hij was begonnen met eten. 'Gegrilde zeebaars in champagnesaus...' Hij deed zijn ogen dicht. 'Perfectie.'

Haar hoofd nam zoemend enkele scenario's door. Ze besepte amper dat ze weer was gaan zitten. 'Mijn god,' mompelde ze. Ze zag ineens een vallende ster voor zich, hoog boven de Stille Oceaan. Kwangmyongsong. 'Dat betekent...'

'Ik wil dat u voor me werkt.' Hij had gesproken met zijn mond vol dampend voedsel. 'Bij de Clandestine Service van de CIA.'

Ze knipperde twee keer met haar ogen. 'Ik ben... niet van het CIA-soort. U denkt misschien dat u alles over me weet, maar u weet niet dat ik eens per week naar een zielenknijper ga. Ik neem medicijnen tegen nachtmerries.'

Hij grijnsde haar monter toe en ze besepte dat hij dat ook wist.

'Ik rekruteer al tientallen jaren lang agenten. Daardoor heb ik een psychologische gave ontwikkeld, zou je kunnen zeggen. U bent misschien wel een van de veelbelovendste kandidaten die ik ooit heb ontmoet, dr. Williams.' Hij boog vertrouwelijk naar haar over. 'U bent niet alleen intelligent. U hebt een sterk persoonlijk motief om uw land te dienen.'

Ze keek hem bedachtzaam aan.

'U weet wat ik bedoel.' Opnieuw klonk zijn stem vol sympathie. 'Ik heb geen antwoorden voor u. Misschien achterhaalt u nooit de waarheid van wat er met uw zus op dat strand is gebeurd. Maar ik bied u geheimen. Ik bied de kans dat er op een dag een deur opengaat en u de waarheid misschien achterhaalt. U bent geobsedeerd door haar verdwijning. Dat klopt, hè? U bent er koel en eenzaam door geworden. U vertrouwt tegenwoordig niets en niemand meer, behalve uzelf.'

'Soo-min is verdronken,' zei ze zwakjes. 'Meer valt er niet over te zeggen.'

Hij liet zijn stem dalen, prevelde nu, formuleerde omzichtig. 'Er is geen lichaam gevonden. Ze is misschien verdronken...' Hij bestu-

deerde Jenna's gezicht, probeerde haar te doorgronden. 'Maar u kunt de andere mogelijkheid niet uitsluiten...'

Jenna deed haar ogen dicht. Dat was haar meest persoonlijke geloofsartikel en nu werd het tegengesproken. 'Ze is verdronken. Dat weet ik.' Ze slaakte een ongelukkige zucht. 'Als u eens wist hoeveel jaar het me heeft gekost om dat te kunnen zeggen...'

Ze stopte en slikte luid. Plotseling verbeet ze haar tranen en moest een andere kant op kijken.

Voordat hij haar kon tegenhouden liep ze het restaurant uit. Ze was de deur door en liep op straat, ademde de lucht met grote hap-pen in, liep zo snel ze kon terug naar de universiteit, de wind greep naar haar haren en jas en liet de bladeren rond haar kolken.